

SORUN SÖYLEYELİM

Sevgili Bilim Çocuk Okurları,

Hepimiz, çevremizde olan bitenleri, canlıların özelliklerini, uzayın derinliklerinde neler olduğunu, besinlerin yararlarını, makinelerin nasıl çalıştığını ve daha milyonlarca konuyu anlamak ve öğrenmek için istek duyarız. İşte, anlamak ve öğrenmek istediğiniz soruların yanıtlarını araştırarak bu köşede yayımlıyoruz. Yanıtını merak ettiğiniz tüm sorularınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz.

TÜBİTAK, Bilim Çocuk Dergisi Sorun Söyleyelim Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

Sevgili Bilim Çocuk Dergisi,
Örümcek ağı neden oluşuyor?
Böcekler örümcek ağına
yapıştıkları halde örümcekler
neden yapışmıyor?

Cemal Sivacioğlu
Tevfik İleri İlköğretim Okulu/5-B/
Çankaya/Ankara

Örümcekler ağlarını, örme bezlerinden salgıladıkları ipekle yaparlar. İpek, protein yapısındadır; yapışkandır ve ona dokunan böcekler genellikle kurtulamazlar. Örümcekler, ağa takılmazlar; çünkü, vücut yapıları buna uygun olarak gelişmiştir. Örümceklerin 8 bacağı vardır ve her bacağın ucunda 2 ya da 3 tırnak bulunur. Bu tırnaklar onların ağa yapışmadan tutunabilmelerini sağlar. Böylece, örümcekler gövdelerini ağı yapışkan kısmına değdirmeden, üzerinde rahatça ilerleyebilirler.

Merhaba Bilim Çocuk,
Ağaçkakanlar nasıl yuva yaparlar?

İrem Göl

Büyük Kolej İlköğretim Okulu / 1-E / Ankara

Ağaçkakanlar, yuvalarını ağaç gövdelerine yaparlar. Ancak bunu yaparken, ağaç kovuklarına yuva yapan bazı kuşlar gibi kendiliğinden oluşmuş ya da başka canlıların yaptığı kovukları kullanmazlar. Bunun yerine, güçlü ve sivri uçlu gagalarını balta gibi kullanarak ağaç gövdelerine kendileri kovuk açarlar. Ağaçkakanların kafatasları öteki kuşlara göre çok daha kalındır. Ayrıca, gagalarıyla kafatasları birbirine esnek dokularla bağlıdır. Böylece beyinleri darbelerden zarar görmez. Dişi ve erkek ağaçkakan, yuvalarını yaparken birlikte çalışırlar. Yuva yapmak için genellikle ölmüş ve çürümeye başlamış ağaçları seçerler. Çünkü bu ağaçları oymak daha kolay olur. Ağaçkakanlar, yuvalarını oyarken, önce yatay bir tünel açarlar. Bu tünelin girişi çok düzgün ve yuvarlak olur. Ayrıca, genişliği de ağaçkakanların rahatlıkla girip çıkabileceği genişlikten daha fazla olmaz. Bu, onları yuvaya girebilecek daha büyük düşmanlardan korur. Ağaçkakanlar, yatay girişin ardından, yumurtalarını bırakacakları yeri aşağı doğru oyarlar. Ağacın yumuşaklığına bağlı olarak, bu bölümün genişliği 20-30 cm'yi bulur. Ağaçkakanlar ağacın içinde oluşturdukları bu boşluğun tabanını, ağacı oyarken elde ettikleri ince talaşla döşerler. Yuvanın tamamlanmasının ardından kuşlar çiftleşirler ve bir süre sonra dişi kuş yumurtlar. Yavrular, ağaç kovuğundaki güvenli yuvalarında büyütülürler.